

Cognitive Science

Course description sheet

Basic information

Field of study Social Informatics	Didactic cycle 2025/2026
Major All	Course code HIFSS.II4.07661.25
Organisational unit Faculty of Humanities	Lecture languages Polish
Study level Second-cycle studies	Mandatoriness Obligatory
Form of study Full-time studies	Block General Modules
Profile Practical	Course related to scientific research Yes
Course coordinator	Jowita Guja
Lecturer	Jowita Guja
Period Semester 3	Method of verification of the learning outcomes Exam
	Activities and hours Discussion seminars: 30
	Number of ECTS credits 2

Course's learning outcomes

Code	Outcomes in terms of	Learning outcomes prescribed to a field of study	Methods of verification
Knowledge - Student knows and understands:			
W1	Student zna i pojęcia i teorie oraz kluczowe problemy kognitywistyki i teorii umysłu.	IFS2P_W11	Activity during classes, Test

Code	Outcomes in terms of	Learning outcomes prescribed to a field of study	Methods of verification
W2	Zna koncepcje teoretyczne z zakresu nauk społecznych, technicznych w odniesieniu do funkcjonowania człowieka we współczesnym społeczeństwie zmieniającym się pod wpływem nowych technologii.	IFS2P_W03	Activity during classes, Test
Skills - Student can:			
U1	Student potrafi integrować, interpretować oraz wyciągać wnioski z literatury naukowej i w oparciu o pozyskane informacje brać udział w dyskusji.	IFS2P_U01	Activity during classes, Participation in a discussion, Test
Social competences - Student is ready to:			
K1	Student jest gotowy do wzięcia udziału w dyskusji na temat relacji pomiędzy technologią a światem społecznym.	IFS2P_K04	Activity during classes

Program content ensuring the achievement of the learning outcomes prescribed to the module

Zajęcia mają na celu zapoznanie uczestników z podstawowymi pojęciami, teoriami oraz kluczowymi problemami kognitywistyki i teorii umysłu. Prowadzone są w systemie łączonym: każde zajęcia składają się z wprowadzenia w formie krótkiego wykładu oraz części konwersatoryjną prowadzoną w oparciu o zadany tekst źródłowy.

Student workload

Activity form	Average amount of hours* needed to complete each activity form
Discussion seminars	30
Preparation for classes	10
Realization of independently performed tasks	8
Examination or final test/colloquium	1
Contact hours	2
Student workload	Hours 51
Workload involving teacher	Hours 30

* hour means 45 minutes

Program content

No.	Program content	Course's learning outcomes	Activities
-----	-----------------	----------------------------	------------

No.	Program content	Course's learning outcomes	Activities
1.	<p>Zajęcia mają na celu zapoznanie uczestników z podstawowymi pojęciami, teoriami oraz kluczowymi problemami kognitywistyki i teorii umysłu. Prowadzone są w systemie łączonym: każde zajęcia składają się z wprowadzenia w formie krótkiego wykładu oraz część konwersatoryjną prowadzoną w oparciu o zadany tekst źródłowy.</p> <p>Część wykładowa:</p> <p>1. Najważniejsze rozróżnienia i pojęcia</p> <p>M.in. Folk psychology Qualia Intencjonalność Naturalizm: metodologiczny, semantyczny, ontologiczny Fizykalizm Materializm Trylemat psychofizyczny</p> <p>2. Historia badań kognitywnych: filozofia</p> <p>M.in.Grecka prehistoria: psyche, nous, logos, Kartezjański podział: res extensa i res cogitans, problem relacji ciało-umysł, problem relacji umysł-świadomość, świadome i nieświadome operacje umysłowe, rozwój terminologii psychologicznej, poznanie i myślenie jako przetwarzanie danych, tzw. szczelina ekspanacyjna w problemie treści świadomości</p> <p>3. Historia badań kognitywnych: empiria m.in. neuronauka, psychologia nieświadomości, empiryczne badania nad językiem, empiryczne badania nad problemem duchowości, empiryczne badania nad problemem świadomości</p> <p>4. Kluczowe stanowiska:</p> <p>a. Dualizm: dualizm interakcjonistyczny, paralelizm, okazjonalizm, epifenomenalizm, emergentyzm, fizykalizm superwienientny, mnizm anomalny</p> <p>b. Monizm: idealizm, materializm/fizykalizm, eliminatywizm, materializm redukcystyczny, funkcjonalizm</p> <p>c. Trzecia droga: monizm neutralny, panpsychizm</p> <p>5. Badania nad językiem: Szkoła Bloomfielda Noam Chomsky Steven Pinker mentalizm Jackendoffa wybrane teorie komunikacji semantyka języka naturalnego lingwistyka kognitywna</p> <p>6. Wybrane współczesne teorie umysłu i świadomości</p> <p>Francis Crick Patricia i Paul Churchlandowie Antonio Damasio Bernard Baars Roger Penrose Zenon Pylyshyn i Jerry Fodor Daniel Dennett Ray Jackendoff Douglas Hofstadter David Chalmers i Thomas Nagel John Searle Daniel Zahavi John Eccles</p> <p>Część konwersatoryjna:</p> <p>1. Problematyka wolnej woli 2. Problem intencjonalności stanów mentalnych 3. Problem poznania innych umysłów 4. Problem sztucznej inteligencji i sztucznej świadomości 5. Problem świadomości zwierząt 6. Problem istnienia bądź nieistnienia qualiów</p> <p>Lektury obowiązkowe:</p> <p>Bremer J., Wprowadzenie do filozofii umysłu i kognitywistyki, WAM 2010 Crick F., Zdumiewająca hipoteza, czyli nauka w poszukiwaniu duszy, Prószyński 1997 Damasio A., Błąd Kartezjusza, Rebis 2011 Penrose R., Cienie umysłu. Poszukiwanie naukowej teorii świadomości, Zysk i S-ka 2000 Churchland P. M., Mechanizm rozumu, siedlisko duszy, Aletheia 2002 Nagel T., Jak to jest być nietoperzem? [w: tenże, Pytania ostateczne, Aletheia 1997] Searle J., Umysł na nowo odkryty, PIW 1999 Fodor J., Jak grać w reprezentacje umysłowe [w: Modele umysłu, red. Z. Chlewiński, PWN 1999] Pylyshyn Z., Cóż takiego jest w umyśle? [w: Modele umysłu] Jackendoff R., Czym jest pojęcie, że człowiek może je uchwycić? [w: Modele umysłu] Dennett D., Słodkie sny, Prószyński 2007 Chalmers D., Świadomy umysł, PWN 2010</p>	W1, W2, U1, K1	Discussion seminars

Extended information/Additional elements

Teaching methods and techniques :

Discussion

Activities	Methods of verification	Credit conditions
Discussion seminars	Activity during classes, Participation in a discussion, Test	

Conditions and the manner of completing each form of classes, including the rules of making retakes, as well as the conditions for admission to the exam

Do zaliczenia wymagana jest aktywność na zajęciach, konspekty z lektur oraz pozytywna ocena z kolokwium pisemnego.

Method of determining the final grade

1. Aktywność na zajęciach - 25% 2. Konspekty z lektur -25% 3. Kolokwium pisemne - 50% Zasady i forma zaliczenia w drugim (w sesji) i trzecim (w sesji poprawkowej) terminie pozostaje bez zmian.

Manner and mode of making up for the backlog caused by a student justified absence from classes

Uzgodnione na indywidualnych konsultacjach.

Prerequisites and additional requirements

Brak.

Rules of participation in given classes, indicating whether student presence at the lecture is obligatory

Konwersatorium:

Literature

Obligatory

1. Bremer J., Wprowadzenie do filozofii umysłu i kognitywistyki, WAM 2010
2. Crick F., Zdumiewająca hipoteza, czyli nauka w poszukiwaniu duszy, Prószyński 1997
3. Damasio A., Błąd Kartezjusza, Rebis 2011
4. Penrose R., Cienie umysłu. Poszukiwanie naukowej teorii świadomości, Zysk i S-ka 2000
5. Churchland P. M., Mechanizm rozumu, siedlisko duszy, Aletheia 2002
6. Nagel T., Jak to jest być nietoperzem? [w: tenże, Pytania ostateczne, Aletheia 1997]
7. Searle J., Umysł na nowo odkryty, PIW 1999
8. Fodor J., Jak grać w reprezentacje umysłowe [w: Modele umysłu, red. Z. Chlewiński, PWN 1999] Pylyshyn Z., Cóż takiego jest w umyśle? [w: Modele umysłu]
9. Jackendoff R., Czym jest pojęcie, że człowiek może je uchwycić? [w: Modele umysłu]
10. Dennett D., Słodkie sny, Prószyński 2007
11. Chalmers D., Świadomy umysł, PWN 2010

Scientific research and publications

Publications

1. Jowita Guja, Soteriologia ateizmu jako nowa antropologia, Libron, Kraków 2018, s. 230.

Learning outcomes prescribed to a field of study

Code	Content
IFS2P_K04	jest przygotowany do udziału w interdyscyplinarnej debacie i krytycznej ocenie odbieranych treści
IFS2P_U01	potrafi w stopniu zaawansowanym z właściwie dobranych źródeł pozyskiwać informacje związane z wzajemnym oddziaływaniem pomiędzy technologiami a światem społecznym oraz ma zaawansowane umiejętności integrowania i interpretowania uzyskanych informacji oraz wyciągania wniosków, formułowania i uzasadniania na ich podstawie opinii
IFS2P_W03	zna na poziomie zaawansowanym pojęcia z zakresu nauk społecznych i technicznych pozwalające na interpretację współczesnych społeczeństw i zachodzących w nich procesów, jak również zna kryteria wyboru metod ich analizy
IFS2P_W11	ma wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych, etycznych i innych pozatechnicznych uwarunkowań nowych technologii informacyjnych i komunikacyjnych oraz zna zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości